

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛИСТИКИ
Кафедра международной журналистики

Сайко
Вероника Александровна

**«ИНФОРМАЦИОННАЯ ВОЙНА»: МЕТОДЫ И ПРАКТИКА
МАНИПУЛИРОВАНИЯ ОБЩЕСТВЕННЫМ СОЗНАНИЕМ (НА
ПРИМЕРЕ ПЕЧАТНЫХ СМИ УКРАИНЫ И РОССИИ)**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат филологических
наук, доцент Студенко
Татьяна Святославовна

Допущена к защите
«___» _____ 2019 г.

Зав. кафедрой международной журналистики
кандидат педагогических наук, доцент
Луцинская Ольга Владимировна

Минск, 2019

ОГЛАВЛЕНИЕ

ВВЕДЕНИЕ	6
ГЛАВА 1. ИНФОРМАЦИОННАЯ ВОЙНА КАК СОВРЕМЕННОЕ СРЕДСТВО УПРАВЛЕНИЯ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИМИ ПРОЦЕССАМИ	9
1.1 Понятие «информационная война»	9
1.2 Методы и приемы информационной войны для манипулирования общественным сознанием	17
ГЛАВА 2. НАЧАЛО ИНФОРМАЦИОННОЙ ВОЙНЫ МЕЖДУ УКРАИНОЙ И РОССИЕЙ	29
2.1 Причины и этапы вооруженного конфликта на юго-востоке Украины	29
2.2 Реакция украинских и российских СМИ на начало вооруженного конфликта на юго-востоке Украины	36
ГЛАВА 3. ЦЕЛИ И ИНСТРУМЕНТЫ ИНФОРМАЦИОННОЙ ВОЙНЫ МЕЖДУ УКРАИНОЙ И РОССИЕЙ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ	46
3.1 Исследование публикаций печатных СМИ на наличие приемов информационной войны за период 2018-2019 гг.	46
3.2 Освещение выборов президента Украины 2019-ого года украинскими и российскими СМИ	51
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	58
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ	60

РЕФЕРАТ

Дипломная работа содержит 72 страницы, 3 рисунка, 2 таблицы, 94 использованных источника.

ИНФОРМАЦИОННАЯ ВОЙНА, СРЕДСТВА МАССОВОЙ ИНФОРМАЦИИ, ВООРУЖЕННЫЙ КОНФЛИКТ, УКРАИНА, РОССИЯ

Объект исследования – приемы информационной войны.

Предмет исследования – украинские и российские средства массовой информации за период с 2014 г. до мая 2019 г.

Цель исследования – на основе сравнительного анализа интерпретаций политических событий охарактеризовать используемые методы информационной войны в российских и украинских средствах массовой информации (СМИ).

Методы проведения работы. Анализ литературных источников, книг и статей по теме исследования, сравнительный анализ приемов и методов ведения информационной войны в различных СМИ Украины и России. Методологической основой исследования является структурно-функциональный подход, методы анализа и синтеза, индукции, дедукции, систематизации, контент-анализа.

Полученные результаты и новизна. В результате выполнения исследования дана сравнительная оценка основных приемов и методов ведения информационной войны в СМИ Украины и России в период с начала вооруженного конфликта на Донбассе. Охарактеризованы особенности ведения информационной войны в печатных СМИ в сравнении с другими источниками информации. Впервые выполнен анализ приемов и методов ведения информационной войны в связи с выборами президента Украины и другими важными политическими событиями в Украине в 2018 – 2019 гг. в СМИ Украины и России.

Работа выполнена на основе анализа литературных источников по проблеме и публикаций российских и украинских СМИ, с приведением ссылок на соответствующие источники, что свидетельствует о достоверности данных, использованных в работе.

Дипломная работа выполнена самостоятельно, обсуждение плана и основных выводов проводилось с научным руководителем.

SUMMARY

The thesis contains 72 pages, 3 figure, 2 tables, 94 literature sources.

INFORMATION WAR, MASS MEDIA, ARMED CONFLICT, UKRAINE, RUSSIA

The object of the research is information warfare techniques.

The subject of the research is Ukrainian and Russian mass media over for the period from 2014 to May 2019.

The purpose of the study is to use a comparative analysis of interpretations of political events to characterize the methods of information warfare used in the Russian and Ukrainian mass media.

Methods of work. Analysis of literary sources, books and articles on the topic of research, a comparative analysis of the techniques and methods of information warfare in various media of Ukraine and Russia. The methodological basis of the study is a structural-functional approach, methods of analysis and synthesis, induction, deduction, systematization, content analysis.

The results and novelty. As a result of the research, a comparative assessment of the main methods and methods of information warfare in the media of Ukraine and Russia from the beginning of the armed conflict in the Donbas has been given. The features of the information warfare in the print media are compared with other sources of information. For the first time, an analysis of the techniques and methods of conducting the information war in the media of Ukraine and Russia in connection with the presidential elections in Ukraine and other important political events in Ukraine in 2018 - 2019 has been carried out.

The work was completed on the basis of the analysis of literature sources on the problem and publications of the Russian and Ukrainian media, with references to relevant sources, which indicates the reliability of the data used in the work. The thesis was carried out independently, the discussion of the plan and the main conclusions was held with the supervisor.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца ўтрымлівае 72 старонкі, 3 малюнкi, 2 табліцы, 94 выкарыстаных крыніцы.

ІНФАРМАЦЫЙНАЯ ВОЙНА, СРОДКІ МАСАВАЙ ІНФАРМАЦЫІ, узброены канфлікт, УКРАЇНА, РАСІЯ

Аб'ект даследавання - прыёмы інфармацыйнай вайны.

Прадмет даследавання - украінскія і расійскія сродкі масавай інфармацыі за перыяд з 2014 г. да траўня 2019 г.

Мэта даследавання - на аснове параўнальнага аналізу інтэрпрэтацый палітычных падзей ахааратарызаваць як выкарыстоўваюцца метады інфармацыйнай вайны ў расійскіх і ўкраінскіх сродках масавай інфармацыі (СМІ).

Метады правядзення работы. Аналіз літаратурных крыніц, кніг і артыкулаў па тэме даследавання, параўнальны аналіз прыёмаў і метадаў вядзення інфармацыйнай вайны ў розных СМІ Украіны і Расіі. Метадалагічнай асновай даследавання з'яўляецца структурна-функцыянальны падыход, метады аналізу і сінтэзу, індукцыі, дэдукцыі, сістэматызацыі, кантэнт-аналізу.

Атрыманыя вынікі і навізна. У выніку выканання даследаванні дадзена параўнальная адзнака асноўных прыёмаў і метадаў вядзення інфармацыйнай вайны ў СМІ Украіны і Расіі ў перыяд з пачатку ўзброенага канфлікту на Данбасе. Ахааратарызаваны асаблівасці вядзення інфармацыйнай вайны ў друкаваных СМІ ў параўнанні з іншымі крыніцамі інфармацыі. Упершыню выкананы аналіз прыёмаў і метадаў вядзення інфармацыйнай вайны ў сувязі з выбарамі прэзідэнта Украіны і іншымі важнымі палітычнымі падзеямі ва Украіне ў 2018 - 2019 гг. ў СМІ Украіны і Расіі.

Работа выканана на аснове аналізу літаратурных крыніц па праблеме і публікацый расійскіх і ўкраінскіх СМІ, з прывядзеннем спасылак на адпаведныя крыніцы, што сведчыць пра дакладнасць дадзеных, выкарыстаных у працы.

Дыпломная праца выканана самастойна, абмеркаванне плана і асноўных высноў праводзілася з навуковым кіраўніком.